

Bu çözüm kitapçığında 75 sorunun çözümü vardır.

1. Sesli okuma farklı şekillerde yapılabilir. Birinci yol, öğretmenin açık ve anlaşılır bir biçimde, herkesin duyacağı bir ses tonuyla örnek okuma yaptıktan sonra, öğrencilere metni kavramaya yönelik sorular sorması ve etkinlikler yaptırmasıdır. İkinci yol, öğretmenin örnek okumasından sonra bir öğrencinin sesli okumasıdır. Üçüncü yol ise, yine öğretmenin örnek okumasından sonra öğrencilerin gruplara ayrılarak her gruptan bir öğrenci veya grubun tamamının sesli olarak okumasıdır.

CEVAP: E

2. Sesli ve sessiz okuma sırasında öğrencilerden, okuma amaçlarına göre not almaları istenir. Bunun için öğrencilere farklı çalışma kâğıtları verilebilir. Sesli okuma öncesinde öğrencilere, metnin türü ve konusu hakkında bilgi verilerek not alma sırasında dikkat etmeleri gereken noktalara değinilir. Öğretmen önemli cümleleri veya bölümleri ikinci kez okuyarak öğrencilerin dikkatini çeker. Okuma sonunda öğrencilerin aldıkları notlar değerlendirilir. Sessiz okuma sırasında öğrenciler, kartlara veya kâğıtlara önemli gördükleri yerleri not ederler.

CEVAP: C

3. Metinler arasında yer, zaman, şahıs ve varlık kadrosu, konu, düşünce ve olay bakımlarından ilişki kurulması istenmesi metinlerle ilişkilendirme yöntemidir.

CEVAP: C

4. Sessiz okuma, her gün veya haftada bir defa uygulanabilir. Öğrenciler, sınıfta okunacak olan herhangi bir metni veya kendi istedikleri bir kitabı öğretmenin belirlediği bir sürede okurlar. Sessiz okuma sürecinin sonunda, sınıfça veya grup içinde metinle ilgili tartışmalar yapılırken öğretmen aralarda gezmek yerine bütün sınıf sessiz okuma sürecine katılırken, öğretmen de sessiz okuyarak öğrencilere örnek olmalıydı.

CEVAP: C

5. Okuma tiyatrosu ile amaç öğrencilerin metnin yapısını, dilini ve metinde yer alan şahıs ve varlık kadrosunun özelliklerini anlamalarını sağlamaktır.

CEVAP: E

6. Bağdaşıklık cümlelerin birleşerek bir söylem oluşturmasını, uygun bağlantılarla birbirine bağlanmasını ve bir cümlenin önceki cümleye göre anlam kazanmasını gerektirmektedir. Metnin yüzey yapısını ilgilendiren bağdaşıklık sadece cümleler arasında değil, paragraflar arasındaki bütünlüğü de sağlayan bir unsurdur. Örneklerde bağdaşıklığın gönderim ögesine vurgu yapılmıştır.

CEVAP: A

7. Sözü ezgisine dikkat ederek okurken gerekli yerlerde vurgu, tonlama, duraklama, ulama yapılır.

CEVAP: C

8. Öğrencilerin anladıklarını kısa ve öz bir şekilde anlatma becerilerini geliştirmek, onlara bilinçli ve düzenli çalışma alışkanlığı kazandırmak amacıyla özet çıkarma yöntemi kullanılmıştır.

CEVAP: D

9. Yaratıcı yazmada çağrışımlardan hareketle duygularını yazmaları, güdümlü yazmada konu hakkındaki fikirlerini serbest yazmada istediği konu hakkında duygularını yazmaları istenirken tahminde bulunmada okuduklarından hareket etmesi esastır. NOT: Tahminde bulunma ve metin tamamlama aynı amaca hizmet eder. Farkı ise uygulama aşamasında ortaya çıkar. Tahminde bulunmada metin verilir öncesi ve sonrası öğrenci tarafından yazılması beklenirken metin tamamlama da metin verilir sadece sonrasının öğrenci tarafından yazılması beklenir.

CEVAP: C

10. Öğrencilerin hangi türde yazmaya yatkın olduklarını belirleyerek yaratıcılıklarını o yönde geliştirmeye yarayan yöntem bir metinden hareketle yeni metinler yazmadır.

CEVAP: C

11. A, B, C ve E şıkları doğru iken boşluk doldurma yönteminde öğrencilerin okuduklarına, dinlediklerine/ izlediklerine yönelik olarak hazırlanan metinler, cümleler hâlinde boşluklar bırakılarak öğrencilere dağıtılır. Öğrenciler boşlukları metnin başlamına uygun ifadelerle doldurur. İlk paragrafı yazılmış metin ise metin tamamlama yönteminde kullanılır.

CEVAP: D

12. Bereiter ve Scardamalia Modeli:Acemiler kendi deneyimlerini yazar.Zihinlerindeki yazıya sırayla aktarırlar. Uzmanlar ise seçerek, bilgileri düzenleyerek yazarlar.

Schmidt Modeli: Yazma konusunda bellekte depolanan bilgiler temeldir. Zihindeki yazma programı bu bilgilerden hareketle oluşur.

Van Galen Modeli: Yazma sözlü dilin harflere aktarılması biçiminde ele alınır.

Kellogg Modeli: Düzenleme, yürütme ve kontrol

Flower ve Hayes'in geliştirdiği, sonradan Hayes'in kimi eleştirileri de dikkate alarak güçlendirdiği yazma yaklaşımları ise yazılı ürüne oluşum süreci içindeki boyutlarıyla yaklaşır. İşlemleri ve süreçleri ayrıntılı olarak belirleyen ilk yöntemdir. Her aşamada bir önceki aşamayı gözden geçirme vardır.

Hayes ve Flower (1980) bilişsel yazma modeli 3 basamaktan oluşur. Bu basamaklar,

Planlama: Yazar önce bilgi toplar, düşünceleri düzenler.

Düşünceleri yazıya aktarma(metinleştirme)

Gözden geçirme (redaksiyon, dil ve anlatım yönünden).

CEVAP: A

13. Seçici dinleme/izleme aşağıdaki şekillerde uygulanabilir:

1. Önceden hazırlanmış sorular dağıtılarak öğrencilerden bunların cevaplarını bulmaya yönelik olarak dinlemeleri/izlemeleri istenir.
2. Dinleme/izleme amacına veya ilgi alanına yönelik olarak dinlenenlerden/izlenenlerden bir veya birkaç bölüm/ konu seçilerek yalnızca bu kısımlar dikkatle dinlenir/izlenir.

CEVAP: E

14. Eleştirel dinleme yönteminde amaç öğrencilere dinledikleri/izledikleri hakkında soru sorma alışkanlığı kazandırarak konu hakkında düşünmelerini; konuyu olumlu ve olumsuz yanlarıyla, tarafsız bir bakış açısıyla değerlendirmelerini sağlayarak kendi doğrularını buldurmaktır.

CEVAP: E

15. **Etkin Dinleme:** Dinlenen konuyu kesinlikle anlamakla neticelenen dinleme türüdür. Dinleyen konuşanın söylediklerini açarak geri verir ve böylece konuşan, dinleyenin ne anladığını öğrenir. (Mesajın tam olarak anlaşıldığı dinleme türü ise transfer edici dinlemedir.)

Terapatik Dinleme: Özel sorunları dinlemekle ilgilidir ve ilköğretim düzeyindeki çocuklar için uygun değildir. Daha ziyade psikologların, rehber öğretmenlerin yapmış olduğu dinlemeler bu türe girer.

Estetik Dinleme: Estetik dinleme haz almak ve eğlenmek amacıyla yapılan dinlemedir. Şarkı ve türküler, okunan şiirleri, anlatılan hikâyeleri, izlenen filmleri vb.

Ayırt Edici Dinleme: Temel amaç; ses-anlama ilişkisini kavramak ve beden dilini anlamaktır. Konuşanın her ses değişiminden anlamlar çıkarabilen ve bu değişimleri doğru şekilde anlayabilmedir.

İletişimsel Dinleme: Öğrencilerin arkadaşları ve diğer sosyal çevreleriyle gerçekleştirdikleri ve onlardan edindikleri türdür. İki stratejisi vardır: Kendini değerlendirme ve empati kurmadır.

CEVAP: A

16. Kulaktan kulağa oyunu dinleme becerisinin geliştirilmesi için kullanılır. Bu oyunda her ne kadar konuşma becerisi de gelişse de daha çok dinlemeye katkı sağlar.

CEVAP: C

17. Zihinsel etkinlik aşamaları işitme, dikkat etme, seçme, ilişkilendirme, anlama şeklinde sıralanır. Altan Bey seçme işlemini yaptığına göre sırada ilişkilendirme vardır.

CEVAP: B

18. İkna etme yönteminde, fikirleri destekleyen kaynaklara, güvenilir delillere, sayısal verilere yer vermek; sesini ve beden dilini etkili kullanmak önemlidir.

CEVAP: E

19. Davranışçılar ve Gelenekselciler: Konuşmanın daha çok fiziksel süreçlerine (vurgu, tonlama, telaffuz ve ses)

Bilişselciler: Konuşmanın zihinsel süreçlerine

Yapılandırmacılar ise konuşma becerisinin geliştirilmesine odaklanmışlardır.

CEVAP: D

20. İş birliği yapma, karar alma, sorun çözme, tartışma yaptırılarak konuşma beceri geliştirilir. Ayrılıp birleşme işbirlikli, Vızıltı 44 , Phillips 66 tartışma, Çalıştay sorun çözme yöntemleridir. Takrir (Düz anlatım) yönteminde ise öğrenci pasiftir.

CEVAP: E

21. A) Oldurgan çatı eki ve fiilden isim yapım eki almış bir sözcük: "baş+la-t-ıcı"
- B) Edilgen çatı eki ve sıfat-fiil eki alarak türemiş bir adı niteleyen sözcük: "kazan-ı-l-mış usta+lık"
- C) Geçişli ve geçişsiz birleşik yapılu fiil: "dikkat çekti" (Geçişsiz) "icat edemediler" (Geçişli)
- D) Arasına sıfat girmiş, tamlananı zamir olan zincirleme isim tamlaması: "kuşağın şairlerinin büyük (Sıfat) çoğunluğu"
- E) Edat öbeğiyle kurulmuş belirtili isim tamlaması yoktur.

CEVAP: E

22. İsimler, sıfatlar, zamirler, zarflar, fiilimsiler, edatlar, bağlaçlar ve ünlemler cümlede yüklem olursa bu cümleler yüklemının türü bakımından isim cümlesi olur. Ayrıca bu cümlelerde çatı özelliği de aranmaz. Öncülde verilen cümlelerin yüklemi ve türleri şu şekildedir:

- I. Anadolu köylüsü şefkatte Yunus gibidir. (yüklem edat öbeği, isim cümlesi)
- II. Onun ağlaması bile gülerektir. (yüklem fiilimsidir, isim cümlesi)
- III. Benim işim gücüm gökyüzünü boyamaktır. (yüklem fiilimsi öbeğidir, isim cümlesi)
- IV. Aşk, uçuruma bir gül atıp yankısını beklemektir. (yüklem fiilimsi öbeğidir, isim cümlesi)
- V. Bir yara kanar her çocuğun kalbinin derinlerinde. (yüklem fiildir, fiil cümlesi)

CEVAP: B

23. A) Seçeneğinde isnat grubu yoktur.
- B) ...kolU kanadI kırık kuş... (kırık kol kanat> kolU kanadI kırık)
- C) Bir ela gözLÜ dilber..
- D) ...üç kuruşLUK dünyada...
- E) Sarı benizLİ, kara gözLÜ oğlan..

CEVAP: A

24. A) ...kül rengi bulutlar...: III. İsim tamlaması sıfat görevinde kullanılabilir.
- B) ...mazlumun (Adlaşmış Sıfat) âhı (Ünlem) IV. İsim tamlamaları, fiiller hariç, her türlü sözcükle kurulabilir.
- C) Hiç yaşamamış gibi ölürüz (T. yan cümle halindedir.) sözü (T. nan II. Tamlayan cümle halinde olabilir.
- D) Şairin herkesi derinden büyüleyen dizeleri (...) V. Tamlayan ile tamlanan arasına her türlü sözcük girebilir.

"I. İsim tamlamalarında bir tamlayan birden fazla tamlanana bağlanabilir." Bu özelliği örnekleyen bir kullanım yoktur. E seçeneği, bu özelliğin tam tersidir. Yani birden fazla tamlayan bir tamlanana bağlanmıştır:

- E) Kütüphanelerin, kitapların (...) kâğıdın (...) kokusu (...). Üç tamlayan bir adet tamlanana bağlanmıştır.

CEVAP: E

25. Seçenekte verilen edatlar kökünün türü bakımından şu şekildedir:

- A) (...) icadın DAN SON+RA (...) İSİM
- B) (...) tabletlerDEN BAŞ+GA> BAŞKA (...) İSİM
- C) (...) araştırmacıya GÖR-E (...) FİİL
- D) (...) kazılarDAN ÖN+CE (...) İSİM
- E) (...) öğrenmekTEN YAN+A (...) İSİM

CEVAP: C

26. Birleşik yapıtlı, birleşik çekimli fiil D seçeneğindeki "görememişti" fiili, gör- ve ebil- yardımcı fiilinin olumsuzuyla kurulmuş kurallı birleşik fiildir. Bu fiil aynı zamanda öğrenilen geçmiş zamanın hikâyesi ile çekimlenmiş birleşik zamanlı bir fiildir.

NOT: Ek fiili bildirme kipi (-dir) birleşik zamanlı/çekimli fiil yapmaz.

CEVAP: D

27. A ve B seçeneklerinde "ne" ve "hangi" soru sıfatıdır ancak bu cümlelerde soru anlamı yoktur. C'de soru anlamı soru zamiri "kimden" ile sağlanmıştır. E'de ise soru anlamı soru zarfı "niçin" ile sağlanmıştır. D seçeneğinde ise soru anlamı, soru sıfatı "hangi" ile sağlanmıştır.

CEVAP: D

28. IV numaralı cümlede üç değil iki farklı zamir kullanılmıştır: 1. "şey": belgisiz zamir; 2. "budur": işaret zamiri.

CEVAP: D

29. A) Edatlar genellikle başka sözcüklerle öbekleştiği için "Cümlelerin söz diziminde genellikle tek başına bir ögeyi oluşturmazlar."
- B) Edatın görevini ya da anlamını bazen bir çekim eki üstlenebilir: bana göre>bence
- C) Edatlar durum, zaman ve azlık-çokluk belirteci olarak kullanılabilir: öfkeyle bağırdı (durum); sabaha doğru geldi (zaman); bir avuç kadar su içti (miktar)
- D) Bazı edatlar daima ön ekle kullanılır: e doğru, den başka, e karşı edatları gibi

Edatlar Türkçede yüklem olarak kullanılabilir. Örneğin: Gözlerin Akdeniz gibidir.

CEVAP: E

30. A) II. Edinç: Ana dil konuşurunun ana diliyle ilgili olarak öğrenip içselleştirdiği bilgi, kural söz varlığı vb.nin genel addır.
- B) IV. Edim: Ana dil konuşurunun söz söyleme eyleminde bulunmasına denir.
- C) III. Dil Evrenselleri: Tüm dillerin bağlı olduğu temel dilsel yasalardır.
- D) V. Art Gönderim: Bir tümcedeki gösterge ya da söz öbeğinin kendinden önceki bir gösterge, söz öbeği ya da tümceyi karşılayacak biçimde kullanılmasıdır.
- E) (Öbek) Göstergeden büyük, tümceden küçük gösterge grubudur.

Seçeneklerde verilen hiçbir tanımlama öncüldeki yüzey yapı kavramlarıyla eşleştirilemez. Noam Chomsky tarafından ortaya atılan “Yüzey Yapı” sözlü yazılı metnin seslerden hecelerden gösterge ve tümcelerden oluşan somut yönünü karşılar.

CEVAP: E

31. Ferdinand de Saussure, dil göstergesinin algı ve yorumlama ile ulaşılabilen soyut anlamsal yönünü “töz” olarak kavramlaştırırken aynı durumu benzer bir yorumla Noam Chomsky “Derin Yapı” kavramıyla karşılar.

CEVAP: A

32. Metin dil biliminde “metni oluşturan dilsel birimlerin anlamsal bir ilişki içinde kurulması” metin dil bilimi ilkelereinden “Bağlaşıklık” kavramı ile açıklanabilecek bir ilkedir.

Tutarlılık: Metnin içerdiği savlar bakımından kendi içinde tutarlı bir nitelik taşımasıdır.

Amaçlılık: Metnin bir amaç doğrultusunda söylenmesi/yazılmasıdır.

Bilgisellik: Metnin alıcı için yeni bir bilgiyi/içeriği taşımasıdır.

Yaşantısallık: Metnin içerik bakımından alıcı ile yaşantı ortaklığı içermesidir.

CEVAP: B

33. Mathesius’un görüşlerinden hareketle Roman Jacobson ve Trubetzkoj’un öncülük ettiği Londra Okulu yapısalcı değil işlevselci okullar arasında yer alır. Görevsel ses bilgisi kuramını benimseyen bu okul eş süremlili yöntemi benimseyerek dilsel birimlerin iletişimdeki işlevini belirlemeyi amaçlar.

CEVAP: A

34. Ferdinand de Saussure’ün görüşlerinin yeniden yorumlanmasıyla ortaya çıkan, “Yeni Yapısalcılık” olarak da adlandırılan Amerikan yapısalcılığının görüşleri E. Saphir, L. Bloomfield ve Humboldt gibi antropologların çalışmalarıyla şekillenir. Amerikan Yapısalcı Dil Bilimi Okulu diğer dil bilim ekollerinden farklı olarak “konuşma dili”ni esas alır. Teoriden ziyade doğrudan uygulamaya yönelerek yok olmak üzere olan yerli diller üzerine araştırmalar yapar.

CEVAP: A

35. Öncülde verilen,

“I. Yaş grubu bilgisi ön kapakta yer alır.”

“II. Kitabın içerdiği görseller fotoğraf gerçekliğinde olmalıdır.” ifadeleri yanlıştır.

Çocuk kitaplarında yaygın yanlış uygulamanın aksine yaş grubu bilgisi ön kapakta değil arka kapakta yer alır. Çocuk kitaplarının kapak ve içerik görselleri, olabildiğince basit ve yalın çizgilerden oluşmalıdır. Görsel, fotoğraf gerçekliğinden ne kadar uzaksa çocuğun düş gücünü kullanmasına o kadar olanak sağlayacaktır.

CEVAP: B

36. 9-12 yaş ve daha üst yaş grubu kitaplarında hayat-taki olumsuzluklara da yer verilir. Ancak bu olumsuz durumlar, çocukta travma yaratmayacak düzeyde kalmalıdır. Seçeneklerde verilen diğer ifadeler doğrudur.

CEVAP: E

37. Öncülde verilen metindeki çatışma, yavru serçe ile onun konuk olduğu yuvada bulunan diğer serçeler arasındadır. Bu bir kişi ile diğer kişiler arasındaki bir çatışma olduğu için “kişi-toplum” çatışması olarak adlandırılır.

CEVAP: B

38. I. *Ezop Masalları*: Frig kökenli
 II. *Kelile ve Dimne*: Hint kökenli
 III. *Alaattin'in Sihirli Lambası*: Arap kökenli
 IV. *Binbir Gece Masalları*: Arap kökenli

CEVAP: A

39. Bilmeceler; analitik düşünmeye olanak sağlar, çarpıcı buluşlar içerir, dil mantığının kavranmasını destekler, dinleme ve konuşma becerisini destekler. Ancak bilmecenin, "çocuğun serüven isteğini karşılamak" gibi bir özelliği ya da işlevinden söz edilemez.

CEVAP: E

40. Öncülde verilen iki dörtlük 7'li ölçüyle soru-cevap biçiminde kurulmuş bir müracaat/deyişmeli/dedim-dedili manidir.

CEVAP: A

41. Öncülde hakkında bilgi verilen erken dönem halk bilimi kuramı, Mitolojik Kuram'dır.

CEVAP: A

42. *Dirse Han Oğlu Boğaç Han Boyu*'nda "ağzı dualı" birinin duasıyla Dirse Han'ın bir oğlu olur, elma motifi görülmez.

CEVAP: D

43. Öncülde tanıtılan mutasavvıf şair Abdal Musa'dır.

CEVAP: C

44. Köktürk destanlarında rüya motifi görülmez.

Oğuz Kağan Destanı'nda, Oğuz Kağan'ın veziri Uluğ Türk, rüyada, altın bir yayın gün doğusundan gün batısına; üç gümüş okunsa kuzeye doğru gittiğini görür.

Göç Destanı'nda Böğü Kağan uyurken, penceresinin önünde bir kız hayali belirir, onu uyandırır. Yedi yıl, altı ay, yirmi iki gün her gece kız, Böğü Kağan'a gelir; her gelişinde de ona dünyanın efendisi olacağını söyler.

Manas Destanı'nda Kanıkey, Manas'ın esir düştüğü gece rüya görür. Manas'ın ölümcül bir yara aldığını anlar. Manas'ın son seferinde yine Kanıkey rüyasında, Manas'ın tahtının ayaklarının kırıldığını görür ve felaketi anlar. Manas'ın yakın dostu ve savaşçısı Al-mambet, gördüğü bir rüya üzerine Manas'a katılır.

CEVAP: D

45. Türk edebiyatında üst kurmaca yöntemiyle yazılmış ilk roman Ahmet Mithat 'ın *Müşahedat*'ıdır roman, bu yönüyle Andre Gide'nin *Kalpazanlar*'ı ile benzerlik gösterir.

CEVAP: E

46. Öncülde verilen *Balıkçılar* şiiri toplumcu bir içeriğe sahiptir. Tevfik Fikret'in *Servetifünûn*'ün evresinde benimsediği bireyci poetik anlayışı yansıtmaz.

CEVAP: A

47. Ahmet Hâşim'in Öncülde tanıtılan ikinci şiir kitabı *Piyâle*'dir.

CEVAP: B

48. Dizelerin 2+4+4 biçiminde kümelendiği nazım biçimi triyoleldir.

CEVAP: C

49. İlk kitabı *Ortadaki Adam*'dan itibaren öykülerinde mekân olarak genellikle küçük taşra kasabaları seçen ve sıklıkla "kanaat", "maneviyat" gibi değerle vurgu yapan öykücü Mustafa Kutlu'dur.

CEVAP: A

50. Vezin: "me fâ î lün / me fâ î lün / me fâ î lün / me fâ î lün"

(+ - - - - / + - - - - / + - - - - / + - - - -)

İlk mısra "Sunar bir dolu kadeh bin ---- kadehten sonra" anlamına geldiği için boş bırakılan yere "boş" anlamına gelen bir sözcük gelmelidir. Vezin gereği de bu kelime biri AÇIK diğeri KAPALIW iki heceden oluşmalıdır. İkinci mısradaki boşluğa gelecek kelime ise yine vezin gereği biri açık diğeri KAPALI heceden oluşan iki heceli bir kelime olmalıdır. Her iki mısradaki şartları sağlayan tek seçenek "E tehî-felek" seçeneğidir.

CEVAP: E

51. Öncülde verilen beyit “fe’ilâtün(fâilâtün) / fe’ilâtün / fe’ilâtün / fe i lün (fâ’lün)” vezniyle yazılmıştır.

NOT: “fe’ilâtün” ile başlayan tüm vezinlerde ilk tef’ile “fâilâtün” olarak kabul edilebilir. Son tef’ilesi “fe’ilün” olan tüm vezinlerde son tef’ile “fâ’lün” olarak kabul edilebilir.

Eşiginden / gider oldu / dil-i âvâ / re meded

Döst(.)lar ol / maya mı bu / gama bir çâ / re meded

Aruz uygulamaları:

Birinci mısra: İkinci tef’ilede vasl yapılmalıdır.

İkinci mısra: İlk tef’ile “fâilâtün” olarak kabul edilecek; “Döst” hecesinde med ikinci tef’ilede “mı” ve “bu” hecesinde imale yapılmalıdır.

CEVAP: A

52. A) Yine eriştirdi temûz oldu cihan pür-tef ü tâb
Girdi bir hilkate hep âteş ü bâd âb u türâb
- B) Tenûr-ı nâra dönüp tâb-ı mihrden derya
Fezâ-yı bahrde murgaanıyan kebâb olmuş
- C) Rûh-bahş oldu Mesihâ sıfat enfâs-ı bahâr
Açdılar dîdelerin hâb-ı ademden ezhâr
- D) Tâze cân buldı cihân irdi nebâtâta hayât
Ellerinde harekât eyleseler serv ü çenâr

Bu beyitlerde yaz mevsiminin kavurucu sıcaklığı betimlenirken;

- E) Puhtedür gayrılar eş’ârı velî puhte piyâz
Hâm anberdür eğer hâm ise de bu eş’âr

beytlerinde ise bahar mevsiminin gelişi betimlenmektedir. Dolayısıyla ilk dört seçenek bir kasidenin “teşbib” bölümünden alınmış olabilir.

“Başkalarının şiiri hamdır, hatta çiğ soğandır. / Bu şiir (benim şiirim) eğer ham ise de ham amberdir.”.

CEVAP: E

53. *Teşrifatü’ş-Şuara* manzum bir biçimde yazılmış olması bakımından Türk tezkirecilik geleneğinin sıra dışı eserlerinden biridir. Güftî bu eserinde yüzden fazla şairi manzum olarak tanıtır. Geleneğe değer bir başka tezkire de Ahdî’nin *Meşairü’ş-Şuara* adlı tezkiresidir. Çünkü bu tezkire Ahdî’den önce yaşamış hiçbir şairi içermeyip sadece kendi çağının şairlerini içermesiyle geleneğin diğer tüm tezkirelerden ayrılır.

CEVAP: B

54. Türü belirleyen unsur anlamdır. Birinci beyit eleştiri (hiciv), ikinci beyit ölüm (mersiye), üçüncü beyit Hz. Muhammet’in övgüsüdür (naat). Beyitlerin dil içi çevirisi şu şekildedir.

- Ey padişah-ı âlem, düşman mısın zekâyâ

Erbâb-ı iktidarı gördün mü saldırırsın

[Ey âlemin paşahı zekâyâ düşman mısın ki iktidar sahibi (zekâ kudretine sahibi) birini görünce saldırıyorsun] HİCVİYE

- Yüz yire kodu lûtf ile gül-berg-i ter gibi

Sanduka saldı hâzin-i devrân güher gibi

[Taze gül yaprağı gibi lütufla yanağını yere/toprağa koydu; devranın hazineci sandığı (tabuta) müceheri (cenazeyi) koydu] MERSİYE

- Sakın terk-i edebden kûy-ı mahbûb-ı Hudâ’dur bu

Nazargâh-ı İlahîdür makâm-ı Mustafâ’dur bu

[Edebi terk etmekten sakın çünkü burası Allah’ın sevgilisinin köyü ve Allah’ın baktığı yer olan Hz. Muhammed Mustafa’nın makamıdır.] NAAT

CEVAP: D

55. Güneşin sevgilinin güzelliğine bakarak kendinden utanmasında teşhis sanatı vardır. Beytin dil içi çevirisi şöyledir:

Sevgilim yüzüne peçe çekme, bana yüzünü göster

Güzelliğinin ışığı görünsün de güneş utansın

CEVAP: C

56. Ey Fuzûlî dehr Zal’inin firibinden sakın

Olma gâfil er kimi depren için merdâne tut

Beytin dil içi çevirisi şöyledir: “Ey Fuzûlî, dünya denen Zal’in hilesinden sakın. / Gafil olma, erkek gibi davran, işini sıkı tut.”.

Sâm’ın oğlu, Rüstem’in babası olan Zal; saç, kaşı, kirpiği bembeyaz bir albino olarak doğduğu için babası tarafından Elbruz Dağı’na terk edilir. Simurg tarafından alınıp büyütülen bu çocuk divan şiirinde “hilekârlık ve aldatma” sembolü olarak kullanılır.

CEVAP: C

57. Hayder-i kerrâriyam meydân-ı nazmun Bâkiyâ
nevk-i hâme zülfikâr u tab' düldül'dür bana

Şiirin dil içi çevirisi şöyledir: "Ey Bâkî, şiir meydanının döne döne savaştan aslanıyım / kalemimin ucu benim için bir Zülfikâr, (şâir) tabiatim/yaratılışım ise bir Dül-dül'dür." Bu beyitte Dül-dül'e benzetilen Bâkî'nin "şair yaratılışı"dır.

CEVAP: E

58. Tablo doğru biçimde şöyle tamamlanır:

Yazar	Akım	Eser
Petrarca	HÜMANİZM	DİVAN
ARİSOSTO	Hümanizm	AENEİS DESTANI
Shakespeare	Romantizm	ROMEO VE JULIETTE

CEVAP: C

59. İç dünyadan dış dünyaya; öznelikten nesnelığe yönelme, gerçekçi ve betimleyici bir tavırla tarihi işleme, pitoresk şiirler yazma, genellikle nazım biçimi olarak sonayı tercih etme, biçim kusursuzluğunu önemseme realizmin şiirdeki yansıması olan Parnasizm'in öne çıkan özellikleridir.

CEVAP: B

60. Turgenyev'in *Babalar ve Oğullar* adlı eseri realisttir. Diğer tüm eserler ise natüralist eserlerdir.

CEVAP: C

61. Bahse konu olan yetkinlik "Ana dilde iletişim"dir.

CEVAP: B

62. **Davranışçı Yaklaşım:** Dil bir davranıştır ve diğer davranışlar gibi öğretilir. Dil öğretimi için öğrencilerin tepkilerini çeşitli uyarıcılarla koşullandırmak, bir tepki sistemi geliştirerek alışkanlık oluşturmak gereklidir. Dil öğretiminde sözlü uygulamalar öncelikli ve üstündür.

Bilişsel Yaklaşım: Bilişsel Kuram, öğrenme-öğretme sürecinde yeni gelen bilgilerin algılanması, önceki bilgilerle karşılaştırılması, yeni bilgilerin oluşturulması, elde edilen bilgilerin belleğe kodlanması ve hatırlanması süreçleriyle ilgilenmektedir.

Yapılandırıcı yaklaşıma göre "Dil, edinilmez öğrenilir." Dil öğrenme bireyin aktif çabalarıyla gerçekleşir. Dil becerileri hem zihinsel gelişime hem de sosyal ilişkilere bağlı gelişir. Dil tek başına değil sosyal etkileşimlerle öğrenilir.

CEVAP: A

63. Tümevarım yönteminde önce örnekler verilir örneklerden hareketle genel kural öğretilir. Tümdengelim yönteminde önce kural verilir sonra örneklere inilir. Sezdirme yönteminde öğrenciye örnekler verilerek buradan hareketle kuralı hissetmesi sağlanır. Kuralların peş peşe sıra ile öğretildiği ve en ince ayrıntılara girildiği yöntem temel içerik yöntemidir.

CEVAP: C

64. Telafi etme dil eksikliklerinin giderilmesinde kullanılır. Herhangi bir kelimenin hatırlanmaması durumunda başka bir kelimenin işe koşulması veya anlatılmak istenen objenin tanımlanmasıdır.

CEVAP: D

65. Öğrencinin bilgi sahibi olduğu konuları kendi cümleleriyle ifade etmesi, örnek vermesi, açıklaması veya sınıflandırması Anlama (Kavrama) basamağına ait çalışmalardır.

CEVAP: B

66. A,B,C ve D seçeneklerindeki soruların cevaplarına metinden doğrudan ulaşıldığı için metin içi okuma ve anlam kurma yeterli olacaktır. Elif ile Kastamonulu Şerife Bacı'nın değerleri nelerdir? sorusuna cevap vermek için mutlaka başka bir metinle ilişkilendirme yapması gerekecektir. Bu da metinler arası okuma ve anlam kurmayı gerektirecektir.

CEVAP: E

67. Konuşma ve yazma becerisi psikomotor ve gözlenebilir olduğu için tutum ölççekleri kullanışlı değildir.

CEVAP: E

68. Güncel konuların karşılıklı tartışıldığı ve konuşmacıların başkandan söz alarak birkaç defa konuştuğu yöntem açık oturumdur.

CEVAP: C

69. Metin türleri 3 ana biçim altında toplanmıştır: Bilgilendirici, hikâye edici, şiir.

CEVAP: A

70. Metne bakıldığında gelecek zamanlarda hayatımızda yer alacak teknolojik araçlarla olan hayatı anlatmaktadır. Buradan hareketle "Bilim ve Teknoloji" temasında oldukları söylenebilir.

CEVAP: C

71. Yazarın söyleyişinden ya da Türkçenin dönemsel söyleyiş özelliklerinden kaynaklı yazım farklılıkları hata olarak nitelendirilip düzeltilmez. Metin içerisinde yer alan dönemsel farklılıklara (yazım ve noktalama) yönelik açıklamalar dipnot şeklinde verilmelidir. Ayrıca bu hususlardan öğretim amaçlı olarak yararlanılabilir.

CEVAP: E

72. Beceri alanları insanın bunları edinim sırasına göre sıralanmıştır. 1:Dinleme 2:Konuşma 3: Okuma 4:Yazma .. Soru kökünde 3 yazdığından dolayı bu kazanım okuma beceri alanına aittir.

CEVAP: C

73. Hazırlıklı konuşma yapar kazanımına yönelik olarak ders işlenirken öğrencilerin düşüncelerini mantıksal bir bütünlük içinde sunmaları, görsel, işitsel vb. destekleyici materyaller kullanmaları, sunu hazırlamaları sağlanır. Ayrıca öğrenciler araştırma sonuçlarını sempozyum, panel, forum vb. ortamlarda sunmaya teşvik edilir.

CEVAP: B

74. Teşbih (Bin atlı akınlarda çocuklar gibi şendik örneğinde olduğu gibi benzeyen, benzetilen, benzetme yönü edatı bir arada kullanılması. Teşhis (Kişiselleştirme): İnsan dışındaki varlık ve kavramlara insana ait duyuş ve davranış özellikleri yükleme sanatıdır. İntak (Konuşurma): Kişileştirilen varlık veya kavramın konuşturulmasıdır. Tezat (Karşıtlık):İki karşıt düşüncenin bir arada söylenmesidir. Ancak "Gece uyurum, gündüz çalışırım." demekle tezat sanatı olmaz. Gece ile gündüz zıt iki kavramdır, düşünce değildir. Oysa tezat, kavramların zıtlığında değil, düşüncenin zıtlığındadır. "Ağlarım hatıra geldikçe gülüştüklerimiz." gibi...

CEVAP: A

75. Not alma, özet çıkarma, eleştirel, yaratıcı, serbest, kelime ve kavram havuzundan seçerek yazma, bir metinden ve duyulardan hareketle yazma gibi yöntem ve teknikler yazma ile ilgili iken katılımlı yazma dinleme ve katılımlı konuşma vardır.

CEVAP: C